

DEBRECZEN

POLITIKAI, TARSADALMI és KOZGAZDASZATI HIRLAP.
A debreczeni és vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Előfizetési árak:
Helyben és postán külföldre.
Egy évre . . . . . 10 ft.—kr.
Fél évre . . . . . 5 —
Negyed évre . . . . . 2 —50.
Egyes szám 5 kr.
A lap szellemi részét illető minden közlemény fopiacs, Vascey-náz (Bécsben), a szerkesztőségbe barmintve küldendő.
Előfizetési helyben
TELEGDI K. LAJOS és IO. CSÁTHY KÁROLY könyvkereskedésben és a kiadóhivatalban KUTASI IMRE könyvnyomdájában a postahivatalok útján.

Hirdetési díj:
Négy soros heti sorozat 5 kr.
Nagyobb terjedelmű a többesbörli hirdetések alk. szerint a legolcsóbb árú hird. vételnek felel. Bélyegdíj minden kilöbekt. társat 30 kr.
Nyilatkozat megjelöl. kizár. mely minden heti sora 20 kr.
Hirdetők felvételnek a kiadóhivatalban, KUTASI I. könyvnyomdájában, valamint ZICHNER-MAN H. könyv. iróházában is.
Név nélkül vagy barmintve nem befizetett hird. vételnek felel. Bélyegdíj minden kilöbekt. társat 30 kr.
Kéziratok vissza nem adának.

A nagy öröm.

(r. e.) Mikor az egész világ örül s öröm-mámorában úgy látja az eseményeket, mint egy déli-bábian, a melynek fénytengerében vidám táncra kerekedik minden, különben egészen mozdulatlan tárgy: akkor igen hálátlan szerepet játszik az, a ki a nevetőket a bekövetkező sirásra emlékezteti, s intőleg áll az ünneplő tömeg elé.

Az országos kiállítás megnyitása pedig ilyen általános ünnepe most Magyarországnak s ezen ünnepi szolozsmákba csakugyan nem vegyül olyan hang, a mely némi képtelty, némi óvó figyelmeztetést képviselne. Mert — a mint a hangulat általános kifejezőinek, a lapoknak örvendő khórusából kivehetjük — ezekben egyetlenegy betű sincsen szentelve azon kételynek, hogy a budapesti országos kiállítás csakugyan elég okot szolgáltat-e arra, hogy mint csak nagyon ritka esetben, p. o. egyegy koronázás, vagy a pozsonyi országgyűlésen, a mikor Mária Terézia hallotta a rendek lelkesült moriamur pro rege nostro kiállítását, körünkben üdvözölhessék az egész dynastiát és Európa diplomáciájának színe javát.

De nincs most az ideje annak, hogy a kifejtett fény és ragyogvány színtéségében kételkedjünk. Örvendjünk annak, hogy közgazdasági ügyeink e nyomott helyzetében, az egyedüli panacea: a közgazdasági külön állást, az önálló vámtarifát teljesen nélkülözve is tudunk oly kiállítást létrehozni, a mely fényével a hézagokat, a hiányokat beragyogja s legalább az ünneplő pillanatában elföldözi. Ausztria — melynek sajátja jelenleg első a dícseneklők karában — természetesen csak örvendhet annak, ha kulturánk, melynek java hasznát óveszi ki, így is a megelégedés hymnusát énekli el maga-magának. De a nagy örömben egyet mégse feledjünk el. Tekintünk a jövőbe: a politikai viszonyok, lehet, nagy válságokba sodorják monarchiánkat s Magyarországnak áldozni kellend anyagilag és lehet, hogy saját érdekeinek és meggyőződésének kárára lépni akcióba. Nehány hét múlva az Ausztriával kötendő közgazdasági egyezmény tárgyalásai előtt állunk. A fény, a diadal-mámor és ünnepek zajában álljunk részen és ne adjuk el Ézsau örökségét egy tal lenscéért Jákóknak, akinek karjai — tudvalevőleg — hosszuk és szőrősek.

— Karagyorgyevis Sándor herceg. ki hosszabb idő óta volt beteg, Temesvárott meghalt. Az elhunyt nevezetes szerepet játszott Szerbia újabb történetében s reánk magyarokra nézve emlékezetes marad az, hogy a mi bíróságaink tárgyalták azon pert, melyet a herceg ellen a szerb kormány Obrenovits Mihály meggyilkoltatása miatt, — mely bünténynek értelmi szerzőségét a hercegre akarták harítani — indított. Karagyorgyevis Sándor herceg 84 éves korában, máj. 3 án reggeli hét órákor meghalt, Péter és György fiai, Nikolajevics leánya és Zorka a montenegrói fejedelem leánya jelenlétében. A holttestet a bécsi és aradi Konkordia nevű temetkezési egyletek Bécsbe szállítják csőtörtőkn. Távirati tudósítások küldettek Bécsbe, Budapestre, Pétervárra, Belgrádba és a montenegrói fejedelemnek.

— Külföldi hírek. Az orosz-angol viszálynak békes fordulata csakugyan bekövetkezett. Az orosz kormány még s o m b a t o n d é l e l t t meggyőzőnyözte Londonba választának érdemleges részét. A választogyzék hivatalos szövege már szintén Londonban lesz, de az angol minisztertanács már állást foglalt az orosz válaszal szemben. A czár kormánya a kérdés meritumát illetőleg a legcsekélyebb tényleges engedményt sem tette Angliának, de hajlandó a végleges határozabályozóra irányuló tárgyalásokat folytatni. A választott bíróság terve azonban még elvileg sincs elfogadva. De ha Oroszország el is fogadná, abba

semmi esetre sem egyezik, hogy a kusi eset s Komaroff magaviselete képezze bírói ítélet tárgyát. A választott bírónak legfőkébb azon főladata lesz t hat, hogy Anglia visszavonulását a saját tekiütelyével fedezze. Ez októl nagyon valószínű, hogy Keresztély dán királyt, Sándor czár és a walesi herceg ipját fogják e tisztséggel megkínálni. De arról is van szó, hogy Vilmos császár vállálja e-e a nagyon ártatlan bírói szerepet?

Hetek óta izgatnak az orosz lapok azon hírrel, hogy az angolok a Csendes-tengereu, az orosz partok közelében megszállották Port-Hamiltont. Ez e hir eddig nem volt igaz. De most már tényné vált. Az angolok csakugyan rátették kezöket e fontos katonai és hajózási pontra. Az orosz sajtó most már még elkésredettebb hangon fogja e kérdést taglálni. Egyébiránt a foglalás miatt Angliának Khinaval is lesznek kellemetlenségei, mert a pekingi kormány Port-Hamiltont elfoglalását Korea felsziget területi épségén ejtett sérelemnek tekintsi s tiltakozott ellene.

Egyiptom és Franciaország közt ismét szent a béke. Nabur pasa, mint az egyiptomi kormány hivatalos képviselője, megjelent a francia ügyvivő szálásán s tanuk jelenlétében kért bocsánatot a Bosphore Egyipten betiltásakor fölmerült összeütközés miatt. Erre viszont a francia ügyvivő értesítette a khedivét, hogy kormánya az ügyet befejezettnek tekintsi s újra fölveszi a megszakított rendes diplomáciai érintkezést.

— A országgyűlés mentelmi bizottsága. R á c z Géza országgyűlési képviselő meutelmi jogát felfüggesztette a czegledi-zavarban való részvétel czimén.

— A fertőtlenítő anyagok hamisítása. Újabbán tapasztaltatott, hogy a fertőtlenítő anyagok készítése és árubahozatala körül hamisítások és visszaélések történnek olyképen, hogy azokba a hatásos anyagoknak a fertőtlenítés eszközlésére mulhatatlanul szükséges százalék mennyisége nem vegyítettven, azok elég hatályos fertőtlenítésére nem is alkalmasak. Az ily hamisításoknak és visszaéléseknek a jövőben lehető meggátálása czéljából a belügyminiszter a földmiveles, ipar- és kereskedelmi, valamint az igazságügyi miniszteriumokkal egyetértőleg szabályrendeletet bocsátott ki, a mely a leggyakrabban használtban levő fertőtlenítő anyagok mindegyikére nézve egy hatásos anyagok minimumát megszabja, valamint a készítés és elárusítás közelebbi módozatait s a fenforogható hatósági eljárást tüzetesen megjelöli.

E szabályrendelet így hangzik: A fertőtlenítő anyagok készítése és elárusítása körül tapasztalt hamisítások meggátálása czéljából szoros mihez tartás végett a következők rendeltettek: Mindenki, a ki fertőtlenítő anyagok elárusításával foglalkozik, köteles azt a közegészségügyekre nézve fenálló elsőfoku hatóságnak bejelenteni; ily bejelentés nélkül a fertőtlenítő anyagok elárusítása tilos. Köteles továbbá az ily anyagokat elárusító készleteit tartalmazó edényein világos és könnyen olvasható felirat által megjelölni azt, hogy a készítmény az illető hatásos anyagból, p. a carbolsavból, hány százalékot tartalmaz? Az elárusító köteles továbbá azon edényre, melyben a fertőtlenítő szert a vevőnek adja egy czédulát — vagnettát — ragasztani, a melyre fel legyen írva: „Fertőtlenítő szer, tartalmaz X% . . . anyagot.” E tartalom valódiságáról az elárusító felelős. Járvány idejében megkivántató fertőtlenítő anyagokra nézve a következők rendeltettek. A carbolsavas viz oldatának készítéséhez mindenkor a jegecedett, vagy legalább az ugynevezett 100%-os carbolsav — kereskedelmileg tiszta carbolsav használandó. — Az oldat mindenkor 18 rész víznek és 1 rész carbolsavnak összevegyítésével és összezárásával állítandó elő, úgy hogy az oldat okvetlen 5% carbolsavat tartalmazzon. A különféle carbolsavas keverékek, úgy mint a Petriféle porna, a carbolsavas mésznék stb. szintén legalább 5% carbolsavat kell tartalmazniok. A clórmész legalább 20% hatásos chlort tartalmazzon.

Azok, a kik jela szabályrendelet főnebbi intézkedéseit vagy tilalmait megszegik, k i h á g á t k ö v e t n e k e l é s 100 forint terjedhető pénzbüntetések büntetendők. Az említett elsőfoku hatóság tartozik a bejelentésekről — felelősség terhe alatt — pontos nyilvántartást vezetni, az elárusításra szánt fertőtlenítő anyagok minőségét ellenőrizni és az elárusító ellen a kihágás miatt eljárást megakkor is megindítani, ha a hivatalos vizsgálat albamával, vagy ennek alapján kitűnik, hogy az elárusításra szánt, vagy elárusított hatásos anyag kevesebb százalék volt, mint a hogy az

elárusító ezt az edényre ragasztott czédulán jelezte. Budapestben, 1885. évi ápril hó 29-én. Tisza.

A király a kiállításon.

A király t. e. délelött a legámulatosabb módon adta tanúbizonyságát annak, hogy mennyire érdekliök a kiállítás minden lecsékeleyebb részlete iránt, s reggeli 7 órától kezdve délutáni 1-ig, teljes hat óra hosszan át fáradhatlan türellemmel, kitartással nézett meg mindent; dicserte, buzdított, lelkesítette a kiállítókat a tovább munkálkodásra. Amint ez a szemle megindult, senki sem gondolt arra, hogy két legfőkébb három óra hosszánál tovább tarthatna. De amikor elmúlt ez az idő is, sőt múlt négy, öt óra, akkor már az az előelő kis kísérlet, mely a királyt követte, kezdett kidölni; itt is, ott is elmaradt egy kísérő, — egyik pavilonnál az egyik, másik pavilonnál a másik maradt — titokban — fűnn, hogy leülhessen egy kissé, s kipihenhesse magát. A király pedig járt tovább szilárd ruganyos léptekkel, katonás gyorsasággal egyik épülettől a másikig, úgy, hogy neha az elmaradó csapat, bármilye nagy urakból állott is legyen, csak futva bírta utólrni az urakodót. S ez így tartott hat óra hosszán át, melynek elteltével a király vidáman s a látottak fölött teljes megelegedéssel mondott köszönetet a kísérő uraknak, a kik a legnagyobb csodálkozással fejezték ki háajukat a király iránt tanusított nagy, atyai szeretetért.

A királynak a kiállításba érkezése pont hét óra volt bejelentve. 7 órákor gyülekeztek a királyi pavillon előtt a kiállítás legfőbb tisztviselői. Pontban 7 órákor érkezett meg a király egy kis, könnyű nyitott kocsiban, Moudel báró főhadsegéd kíséretében. Szívelyesen viszonozta a trónörökös üdvözlését, és a többi urak hódolatteljes köszönését, pár percznyi beszélgetés után bement a királyi pavilonba a főhercegekkel, hogy tüzetesen megismerje a pavillont, melyet a műpar valóságos remekének mondott. Innen kijöve átment az egész kísérettel együtt a műcsarnokba, hol nagy csoport festő és szobrász élén Telepy fogadta, atnyujtva egyuttal a műcsarnok illusztrált diszpozitívumú catalogusát. Már az első csarnok művészi berendezése is meggyert tetszést, míg a másodikban már teljes elismeréssel, ipart Zala „Mária Magdolnájáról”, Huszár Adolf „Coburg Agost”-járól, melyről a jelen volt Coburg Falóp herceg is azt mondta, hogy megboldogult edes atyjáról soha hübb szobrot nem készítették. A festmények közül hosszasan leköte figyelmét Munkácsy „Krisztus a keresztán” című képéből kivett nagy részlet, a főcsoport, melyet nagyszerűnek talált. Parlaghy Vilma „arcképe”, különösen megtetszett Horovicz „Az első szülött”-je, a művészt bemutatatta magának, s elömerészt fejezte ki előtte, — Mézőlyt „Pihenő kacsáért”, Peszy Árpádot erőteljes „Bányászercsütlenségeért”, Paczkát „Emeséért” dicserte meg személyesen, s figyelmé kiterjedt meg Karsczy Lajos kis képre is. Tölgyessy Árturumnak egyik népeletbeli vett képe előtt hosszasan időzött, a jelenetet magának a művész által magyaráztatta, s a festményt megdicserte, Spányi tájképeinek sikerült hangulatát dicserte, Benezur két arcképet pedig remeknek talalta. Különösen a Tisza Kálmán arcképet mondta nagyszerűen sikerültnek, különösen azért, mert magartatása fesztelen, könnyed, s azért az egésznek jelleme teljesen hü, megkapóan éttelti; dicserte a Tisza Lajos arcképet is, melyet a másikkal csak annyiban tudott kevésbé sikerültnek, mert pose-a kissé merev.

A műcsarnok egyik termében az ötvösműkiállítás néhány darabja hosszasan kötötte le figyelmét, s azon minta fölött, mely Szt. István palástjához mintaul szolgált Gizela királynának, csodálkozását fejezte ki. József főherceg e helyt felemeltette, hogy Alcsuthon a régiségi leletek annyira felszaporodnak, hogy ott vidéki muzeumot szándékozik felállítani. Ez a szemle azonban egyáltalán nem volt csupa dicseret, mert a király egyik szögletteremben olyan meggyezést tett valamelyik kissé rozsfestményre, hogy kísérői hangos kacajban törtek ki. Az épület szárnyaiban megtekintet Steindl vezetése alatt a műépítészeti terveket, melyek között az Andrássy-ut több palotájá is volt, megjegyzé, hogy az Andrássy-ut a maga nemében a legszebb egész Európában.

A vörös kereszt egylet, a kertészeti pavillon, a fív. pavillon, a dunagózhajózási társ. kiállításának megtekintése után a király átment az erdőszeti pavilonba, hol Bedő miniszteri tanácsos kalauzolta. Itt első sorban az aliami erdősegek kiállítását s különösen a talpusztatásra vonatkozó mintázatot tekintette meg. A közlekedésügyi miniszterium pavillonjában Zichy gróf kormányzó és Hajnal mérnök által megmutatatta magának a különféle kikötő-építkezések mintázatait s elmagyaráztatta a

részleteket, majd pedig az „Adria” tengerhajózási társaság” kiállítását szemlélte meg. Itt Rudolf trónörökös elbucszott a királytól és Stefánia főhercegnővel a Margitszigetre ment. A magyar államvasutak kiállításánál, a hol Tolnay igazgatósági elnök és Robitschek ielügyelő vettek át a vezetést, a király behatóan megnezte a vasuti kocsikat, nevezetesen a Berlinben kitüntetett mentő-kocsit. Kérdéseket tett a Ganz-gyárból került petroleum-kocsik szerkezte felől.

Ó felseje innen a horvát csarnokba ment át, hol Khuen-Hédervary gróf bán fogadta, bemutatva Krsnyavi csoportbiztos és Humel tanácsos képviselőt. E csarnokban a király egy felőráig időzött, fölment az emeletre, megnezte az egyes külön kiállításokat s megelegedést fejezte ki, hogy az ipartanoda kiállítása oly bő; dicserte a feyencz-tutor ipargazdagságát is. Ezután megtekintette a király ama nagy Szlavonországból kikerült hordót, melyet korcsmává alakítottak át, azután bement a szabadalmazott tárgyak csarnokába. Az uton áthaladva betekintett a szekely háza is, majd gr. Westfalen Albert pavillonját nézte meg, azután bement a külföldi gépek csarnokába, a nagyszerű gépcsnokba.

Következett a pénzügyminiszterium pavillonja, hol Szapary gr. és Wekerle kiauuzolták a királyt, a ki először is a működésben levő szivarka gépet, azután az állam-nyomda kiállítását nézte meg, mely utóbbi igazgatójától Péchyótl a cataster térképek sokszorosítása felől kérdézősködött; majd a sőböl készült boltzatot nézte meg, később Kerpely igazgató vezetése mellett a bányászati osztályt. Az erkölyen a király a pénzverdek kiállítását tekintette meg. Ezután a közaispítványi birtokok pavillonja következett, hol Trofrot miniszter, Hoffmann főerdőtanácsos és Forster min. tan. fogadták és vezették a királyt.

KARCZOLATOK.

(Néplal. — A miskolci kocsonya. — Nota. — Kár! — Alkalmi versek.)
A lapokból ugyan nem tud az ember kiköszödni. Ma b i z t o s a háboru, holnap meg biztosabbak a béke kilátásai, — úgy, hogy az ember igazán nem tudja, hogy van a dolloggal.
A népdallal mo dható el nemely haragos olvasó, hogy:
Ki takar, be takar,
F . . . e tudja mi akar?
Nem tudjuk igaz e, vagy nem, de beszéljük, hogy Miskolcz városa egyik képviselőjét nagyon bosszantották azzal, hogy semmi különöset sem állított ki.
— Legalább abból a híres miskolczi kocsonyából állítottatok volna ki egy-két tallal! — mondják neki.
— Főlöszleg lett volna, szól közbe a szélsőbaloldal egyik elczéiről ösmeretes képviselője. Nézzetek rá Tisza Kálmárra, ugy pislog az egészen, mint a miskolczi kocsonya!

Nota.
A jó Isten esőt küldött a földre,
Hortobágyot így festette szép zöldre.
Eso esik, nézi Tisza, Szapári:
Igy lehet majd az adó exequálni!

*
De ni ni!
A „Bika” előtt még mindig ott van az a híres vízöntő rézcső!
Ilt ezt nem küldték fel az országos kiállításra?

*
Kár, valóban nagy kár — a budapesti közönség láthatta volna kivált esős időben, hogy szokás Debreczenben sétákat tenni!

*
Minden jó vers alkalmi, mondá Goethe.
De nem minden alkalmi vers jó, mondák — Szász Károlynak.

Gili Balázs.

Lajos fia!
A lap szellemi részét illető minden közlemény fopiacs, Vascey-náz (Bécsben), a szerkesztőségbe barmintve küldendő.
Előfizetési helyben
TELEGDI K. LAJOS és IO. CSÁTHY KÁROLY könyvkereskedésben és a kiadóhivatalban KUTASI IMRE könyvnyomdájában a postahivatalok útján.

SILLAG ANNA.
BUDAPEST, GYÖRNYI UTCA 25.

J E G
A legújabb és legkényesebb
KÖBANYAI
BUDAPESTEN,
KÖBANYAI UTCA 25.

TAL-fele
KSEREK
BUDAPESTEN,
KÖBANYAI UTCA 25.

Vezércikk a kibiczekekről.

Egy nagyobb társaságban egy különös ügy került tárgyalásra, amely már régóta foglalkoztatja a mulatozó köröket, különösen pedig „kartázyó polgártársainkat”. Ez az ügy, amelynek rendezése valóban kívánatos, a kibiczekekről.

A mint e társaságban körülbőlöl kijelentették, a kibiczekek száma megdőb-bentő módon szaporodik s a kibiczek éppen oly veszedelmes hatást gyakorolnak a kartázyó mint a vadhászasok a nem kartázyó társadalomra.

Ha a kibiczek szaporodása csakugyan oly szomorúan megdőbbentő, akkor valóban helyes volt az az indítvány, hogy ezt az ügyet rendezni kell, mert ha ez nem történik, ma-holnap kivesznek kartázyó polgártársaink! Ha a kibiczek csakugyan hasonlók a filloxe-rákhoz, okvetlen enquettet kell tartani s iu-tézkedni, hogy a rémesen fenyegető veszed-lemnek ideje korán eleje vétessek.

Az indítvány megtételét, belekerült a sajátba s komoly kérdésnek tárgyatott. Így tehát a sajátok kötelesség szerű feladata e nagyfontosságú és a társadalomba mélyen be-nyúló ügyhöz hozzászólni, ha mindjárt cizce-ros helyett garmondos közlembenyben is.

Tekintsük először is azt, ha vajon a ki-biczek kártekonnyan hatnak-e a társadalom kar-tázyó polgáraitra? E kérdésre — fájdalom — igen-nel kell felelnünk. A kibiczek ugyanis kar-tázyó polgártársainkra nemcsak kelle-met-lenül, de kártekonnyan is hatnak. Azt az osztályt amely komolyan, érzéssel ül a kartáyasztalhoz s órákon keresztül nyer, vagy veszít, a kibiczek méltatlan háborgatják és zavartják. Oia úlének egyes kartázyók háta mögés orrukat majdnem egészen a kartáykba dugják; a jászót meg-megbökösik, hogy ne azt hívja ki amit akar, hanem egy másikat a mit nem akar kiokumálják, hogy ki és mikor nyer es veszít a kartázyó osztályt; tetszősüknek, vagy nem tetszősüknek hangos jeleit ad-ják és játszanak, illetve nyernek a nélkül, hogy a kartáypénzt fizetnének. A kibiczek ezen eljárása a szó legszorosabb értelemben kelle-metlen jászó polgár-társainkra néve s nem egyszer ószekoczezná-sra és heves jelenetekre ad okot.

Hogy a kibiczek kártekonnyan is hatnak a kartázyó osztályra: szintén kétségte-len. Órák hosszu során keresztül kisérik éber figyelemmel a játék menetét és jól megjegyzik maguknak, hogy ki mennyit nyer és ki mennyit veszít. Ezt azután dobra ütök. Megtudja a feleség, a testvér, a fönök, esetleg a hitelező és meg van a spektákulum. Pietykáikkal családi jeleneteket idéznek elő és a mi fő, olykor-olykor visszajesztenek a kartázyástól egy-egy embert. Okai lesznek annak, hogy mig ók szapo-rodának, mindegyre fogy a kartázyók száma.

Ez igen a g g a s z t ó j e l e n s é g. Ma-holnap megérjük azt, hogy a kartázyó-osztály teljesen visszavonul, kihal és e borzasztó pusztulás okai a kibiczek lesznek. Ezt minden aron megkell akadályozni. Nem szabad tűrni, hogy a kibiczek elszaporodjanak s a kartázyók kihaljanak. Fegyvert kell ragadni e borzasztó áramlat ellen és védelmezni ónmagukst. Meg kell, hogy kezdődjék a küzdelem a létért. Küzdelem étre-balára!!!

A jog, az igazság, az eleterő a kartá-ryószón van. Ók veszítik el a pénzüket, ók

drukknak, ók számitanak és ók fizetik a kar-táypénzt nem fizetnek. Így tehát nem állanak sem jogos, sem igazságos, sem eleterős alapon Nekik nem lehet győzniük. És ha mégis, és ha mégis ók diadalmas-kodnának: akkor porba hullna az igazság s ezért a kartázyók ónmagukat válódhatnak, mert nem küzdöttek eléggé.

A kezdeményezés meg van; csak sora-kozni kell a zászló alá és harcolni a borzasztó ellenség ellen. Tovább már tūrni nem lehet, mert a türelem, a várakozás mindegyre fenye-getőbbé teszi a veszélyt.

Fel a kibiczek ellen! Mi ezennel a következő indítványt ter-jesztyük elő a társadalomnak: „Az enquettere kibiczek nem bocsá-tatók be!”

Ezen indítványunkat a legkomolyabb fi-gyelembe ajánljuk s azon óhajunknak adu-gy kifejezést, hogy sikerre vezet s hogy egy di-szes enquette határozatából kifolyólag fog meg-kezdődni a nagy harc a megdőbbentő szapo-rodó kibiczek ellen.

Sorainkat e kiáltással zárjuk be: Le a kibiczekkel!

Indítvány. Miután kartázyó polgártársaink e nemes, szórakoztató és erkölcsi-anyagi haszonnal járó időöltése s így az ó létük a kibiczek megdő-bentő szaporodása folytán komolyan veszélyez-tetve van; szükséges ónmedelmi eszközökről s e kártekonny osztály kikapcsolásáról gondo-skodni.

E végből enquette tartandó és megbeszél-endő azon módozatok, a melyeknél fogva a nagy harc sikeresen végezhivhető.

Ezen enquette meghivandók a kartá-zyók, dominózó, sakkozók, biliárdozóok és kug-lizók, miután a szakoknál mindent ki van fejtőve a kibiczelek.

Veszprémmegye főispánja. A hivata-los lap a következő királyi kezeratot közli: A belügyminiszterium vezetésével megbízott ma-gyar miniszterelnök ömterjesztése folytán gróf E s t e r h á z i M ó r t veszprémmegye fő-ispánjává nevezem ki. Kelt Neuberghen, 1885. évi april hó 27-én. Ferencz József, s. k. Tiszta Kálmán, s. k.

Helyi hírek.

* Debreczen város közigazgatási bizot-tósága ma d. u. a folyó ügyek elintézése tár-gyában ülés tart.

* A városi jogügyi bizottság ma del-után ülést tart, még pedig fontos ügyben. A r. kath. egyház a szentanna-utcai templom kijavítására 1335 ffrt segélyt kér a városról s a gyűlés főtárgya ennek az összegnek megité-lése lenne.

* Bucsú-ebéd. Mind értesülünk, a távozó, nagykanizsai törv. előhök kinevezett Cs e r s z y e n é Sándor helybéli volt kir. tör-széki bíró tiszteletére ismerősei és hivataltar-sai csütörtökön dében bucsú-ebédet rendez-nek a nagyerdőn.

* A himlőjárvány a kisdékdek között ki-ntött, sőt erősen kezd duni. E miatt a péter-fia-utcai leányiskola nyolc napra bezárták.

* A nagyerdőnek általunk már említett, (T ö r ö k Gábor városi erdész által tervezett) átalakítását a hatóság lehetőleg még az idén keresztulviszi, s e munkálata által sok évi mulasztást hoz helyre. A nagyerdő átalaki-tása vonatkozólag a n a g y b a n f o l y n a k a

költségvetési tárgyalások, s remélni lehet, hogy a tervezet alapján 14 fasor is lesz vágva sá-tá-helyekül az úgynevezett „park” tégának.

* Vizsgák. A szokásos tanítóképzésitési vizsgára jelentkezett 28 egyén jelent meg vá-rásunkban, kik jó sikerrel tgnap az írásbeli, ma a szóbeli vizsgák letettek, s holnapra je-lentkeztek a gyakorlati tanvizsgálatra.

* Nincs csendőrség. A mult vasárnap hivatalos működés közben az egyik hortobágyi állatorvost H a r s á n y i nevű osikós tetleg bántalmazta. Persze, a megtámadott védelmére senki sem „sietett”, mert a pusztán csak a madár jár. Vajjon mikor jön el az idő, midőn a Hortobágyon csendőrség ügyel föl a rendre és csendre?!

* A főtör. A rendőri és a katonai bizot-tóság megvizsgálta a piacizter rendezésének ügyét, és arra néve a mostani eljárásnak megfelelő javaslatot terjeszt be a hatósághoz.

* A karcazi választókerület husztagu küldöttsége tisztelegt Sárközy Aurél vezetése mellett Irányi Dániel és Thaly Kálmán orsz. képviselőknél is. Mindket képviselő örömet nyilvánította a fölött, hogy a karcazi kerület Sárközy utódjául Komjáthy Belát óhajítja megválasztani, ki a 48-as függetlenség pártján mindig kiváló tagja volt, s a kit eddig is nél-külözött a párt. Thaly Kálmán e meg-ígerte, hogy meg fogja látog-at-gat-nia kerületet és ajánlani fogja Komjáthy-t a választók-nak, mert ezzel — ugy mond — a párt-nak tesz szolgálatot.

* A depr. jótékony-nőegylet részéről mid-őn elősmerő köszönetemnek adok kifejezést ózv. Pap Istváné Takaró Sára asszonynak, ki Kovács József s neje által a nő-egylet árvaház javára 10 forintot kezemhez juttatott; egy-szersmind örömmel bocsájtom köztudomásra, a nőegylet árvaház iránti érdeklődés fokozódását tanusító azon másik tény, hogy ózv Darabos Miklósné végrendeletileg egész vagyonát a nő együleti árvaháznak hagyományozta, mely egy par behajtandó követelésen felül 180 ffrt 90 kr. készpénzből állott. Debreczen, 1885. május 3-án M a r t o n László, nőegyleti pénztárnok.

* Új intézkedés. A jog és pénzügyi bi-zottság a város területén folytatott házalás ügyében javaslatot terjesztett a tanács-hoz, mely ebben az ügyben a közgyűlés elé terjesztendő iratn dolgozik.

* Maktkermés. A nagyerdőn ez évbén oly gyönyörű szép maktkermés mutatkozik, a minő már évek óta nem volt. Tavaly ezen a czimen nem vett be a város semmit, az idén azonban alapos a remény, hogy 40—50 ezer ffrt bejő a nagyerdő maktkermésből a házi pénztár javára.

* Nagy eső eső hullott alá városunk kör-nyékén. Pircs, H. Pályi, Szoboszi, Bősörövény, Kaba stb. határárt az ég csatornái nagy mér-tekben meköntöztek s ez a körülmény alapos kilátást nyujt arra néve, hogy az alföld nagy rónáján a szárazság miatt szenvedő vetések a legszebb fejlődésnek indulnak.

* Lővészlet. Vasárnap, május 3-án tartott lövészlet eredménye. Díjat nyertek a legjobb mellyővéssel Budaházy Miklós 1 db 2 ffrtos tallert, leg több körlővéssel Heine Alfred 1 db 1 ffrtos tallert.

* Köszönet. Varga Ferencz ur (bormé-rő csapó-utczán) a szegény beteg Vég Mihály-né részéről 1 ffrtot volt szives adományozni, me-

lyért fogadja hála köszönetemet a fentemlített nevében is. Ózv. H a r a n g i Jánosné.

* Pénzes tárca találtatott. Kellő igazo-lás mellett átvethető Jónás vendégios urnál.

* Elvesztett. Egy magyar tajték pipa teg-nap deléltől elvesztett, a kis-várd utcán. A megtaláló illő jutalomban részesül szerkesztő-ségünknel.

* Egy tanuló (14—15 éves felvétetik) Felvilágosítást nyujt szerkesztőségünk.

Phönix biztosító társaság. Mult hó 28-án tartatott meg Salm Reiffescheid örgróf el-nöklete alatt a Phönix biztosító társaság hu-szonötödik rendes közgyűlése. Elnököl mind-nek előtt kiemeli hogy a Phönix folyó évbén fejezi be fennállásának huszonötödik évét, utal a társaság évi jelentésére, annak folyton nö-vekedő üzletforgalmára, melyk fényesen tau-nusítják, hogy a Phönixnek a nagy közönség tel-jes és osztatlan bizalmát nemcsak megnyer-ni, de állandóan megtartani is sikerült; hangsü-lyozza végre, hogy a Phönix a benne helye-zett bizalomnak minden időben teljesen me-felleit és hogy magas s fontos közgazdasági feladatát híven megoldotta, — mit legjobban bizonyít azon körülmény, — hogy fenmál-lása óta az összes üzletágak-ban a 46.742,013 ffrt 50 kr. kárterítési összeget fi-ze-tett ki a legméltányosabban. Az 1884-ik évi üzletforgalomról szóló igazgatósi jelentés szerint a bevételek lényegesen szaporodtak és minden egyes üzletágban tekintélyes nyere-ményeztetettek. Az összes 9,016,381 ffrtni bevételeben 7,410,384 ffrt 1884-ik évi díjbevé-tei szerezep, 1884-ik év végével a különféle tar-talékok 3,756,110 ffrtra emelkedtek, a társaság összes biztonsági tőkéi pedig 5,881. ffrtra szapo-rodtak. A különféle tartalékok busas emelése után fennmaradt 162,794 ffrt tiszta nyere-ményből az igazgatósnak közhasznu czelokra 10,000 fr. rendelkezésére bocsáttatván, részvényenként 45 ffrt osztalék kifizetése határozatotott és így az 1884-ik évre a befertett részvénytőke 15%-al gyümölcsözött.

* Olvasóink figyelmét felhivjuk Valentin & Comp. hamburgi bank-czég mai hirdetésére, mely annak, ki az abban érintett sorsjátékok megkiserli, alkalmat nyujt csekély költséggel, esetleg nagy összegű nyere-ményre.

Hazánk s a külföld.

— József főherczeg és a cigánykötő. József főherczeg a gróf Andrassy Gyula este-lyén kiváló érdekű közlembenyel örvendezteté meg Jókai Mór. A főherczeg, ki a cigány-nyelvnek alapos tanulmányozója, nemré egy tolmacegyi cigányban megfigyelemelő költöt fedezett föl, ki több magyar költeményt fordított ie cigánynyelvre; és azok között egy a „mohácsi veszőlő” énekeit siralmat is, mely magyar eredetben meg egy népdal gyütem-nyükben sem foglaltatik benne. A cigányok költője küloben mesterségére néve kolompá-r. József főherczeg megígerte Jókainak, hogy a mint a cigány colléga fel fog hozzá jónni Budapestre, értesiten fogja, hogy közelebből ismerkedjek meg vele. Az említett cigány népöltő egy teljes cigány-magyar szótárt is dolgozott ki, József főherczeg az „osztark-ma-gyar monarchia” című népmesei műben na-gyobb terjedelmű ismertetését közleni a fő-löttebb érdekes cigány nyelvnek és népszoká-soknak; melynek több részlete már készen is van kéziratban.

— Estélyek. E s t é A budai vár termeib- legszebb és legényesebb sorakozhatik. A fényes gyarorszag királyát ar- letünk sommitásából udvari estélyen igen ha- a polgári munka azon v- legutóbb a kiállítás körü- közölgnyek ók is áldozat- Két nagy terem szinre e- meg s a kegyes figye- vendégeit az udvar rés- mily nagy sulyt helyez- a feadatra, a mit a ne- ban csak általuk érhet- ternet a politikai világ s- szintén szokatlan nagy- A belső termekben volt- világ, a diplomácia s a- kos tanácsosok stb. A- oly szokatlan nagy volt- hosszabb időt vezt igé- közönség kienéz órány- felé jelent meg az ö- szreszített időző tagjai- kit az egész napi me- koránt sem látszott ki- czegasszonny vezette- bé egész pompájával- be teremket. A n d r a palotájában szombaton- melyet a trónörökös- tiszteit meg látgatásá- az orsz. kiállítás képe- kős-pár ez alkalommal- latkozott.

— Marénylet Gó- thur tábornokot vesztő- közepé tájav egy főve- éves fia, ki a felsőbb- volt, azzal az elhatáro- föl, hogy előbb a táb- lövi agyon, egy eze- revolverrel. Tervenek v- jeles írónk nevében le- arra kerve ót, hogy h- közlendői vannak. A s- s kertjében fogadtá a- neki. Mig a bnok s le- fiatalember szorongatta- nyugodt ósz alak annyí- fegyveret elővenni nem- a levél átovásása ut- embert, hogy adja elő- rában azt felelte, hog- rom barátja, kik közü- megérkezik, merényle- előbb Visegrádra, kog- ró a tábornokot értes- lepte meg ez értesít- lett tovább a fiatal en- egy nő rokona is hu- főleg ez incidens szu- tet. A tábornok ezuta- költséget adott s mag- az éjrt Visegrádon t

A „DEBRECZEN” TARCZÁJA.

Az állatok társas élete.

(Darwin szerint.)

Sokféle állat társaséletű; sőt azt talál-juk, hogy külön nemű fajok ének együtt, mint pl. némely amerikai majmok s a csapatokkal egyestől hollók, varjuk és seregeléyek.

Figyelmünk el ezuttól csak magasabb rangu társas állatokra szoritkozunk, s a rova-rokat mellőzni fogjuk. Tudjuk, hogy a maga-sabb rangu állatok egymást kölcsönösen figye-lmetlenül szekták a veszlyre. A vad lovak és szarvas marhák nem adnak veszlyt, de az el-leséget legelőször megszimatóló egyes álla-toknak magatartása is intésül szolgál a többi-eknek. A házi nyulak veszlykép hátulós lá-baikkal hangosan a földre lobbantanak, ugya-nez teszik a jubok és zergék, csakhogy első lábaikkal, s e mellett futtyentó hangot is ad-nak. Számos madár s néhány emlős állat örö-ket állít fel. A főkánál e tiszteit redensen a nóstények végzik. A majom-csapatnak vezére órszeműt eozgál s hangjával jelzi a veszlyt és a biztonságot. A társas állatok egymásnak kölcsönösen szolgálatot is tesznek; s a lovak megaharpadják, a tehenek megnyalják egymást ott, ahol csipést éreznek. Brehm említi, hogy egy alkalommal, mikor egy Cercopithecus gri-seoviridis-csapat tövises cserjén vonult kereszt-ul, a majmok némelyike egy-egy ágon elnyuj-tózkodott, a másik aztán melléje ült s egymás bundáját kölcsönösen megvizsgálták s minden egyes tövist kihuzogattak. A Hamadryas-pavi-ónok követ fordítanak föl, hogy rovarokat stb. keressenek, s ha egy-egy nagyobb szikladarabra akadnak, csapatosan látuk hozzá s aztán a talált szákmányt fölösztják egymás közt. Észak-Amerikában a bölénybikák veszlyt időjén a teheneket és borjúkat a corda közepére hajt-ják és úgy védik óvéiket.

Brehm Abissinában egy völgyön átvonuló csapat páviánal találkozott, némelyek már fölértek a tulsó dombra, mások elmaradoztak a völgyben. Ez utóbbiakat a kutnyák megta-madták; erre a vén himek aztán lesiettek

és tatótt szájál oly borzasztóan bögtek, hogy a kutnyák megrökönyödve húzódtak vissza. A másodók támadásnál a páviánok már mind a dombtetők voltak, kivéve egy körülbelül hat hónapos majmot, mely egy sziklaköre mászra s a kutnyáktól körülveve hangosan segítségért kiáltozott. Erre egyik nagy him ujra lejtött a dombtetőről, mint egy hős, lassan a falhoz el-épett, s miután megcírozgatta, diadalmasan lé-vezet. A kutnyák bámolatokban elefedtek rá-rohanni.

Ugyancsak Brehm beszéli el a következő jelenetet: Egy sas egy fiatal Cercopithecust ragadott meg, de minthogy ez utóbbi egy ágba kapaszkodott nem birta azonnal elcipelni. A majom ordított, mire a majomcsapat többi tagjai nagy lármával siettek segítségére. A sast körülfogták s anyyi tollát kitépték, hogy csak nagynehezen menekülhetett.

Gyakran nehéz eldönteni, vajon van-e az állatokban érzés társfak szenvedéseit iránt. Ki tudná megmondani, mit éreznek a tehenek, mikor haldokló vagy holt társukat körülállják és szemüket reá meresztik? Hogy az állatok neha semmiféle rokonszenvet sem éreznek, az bizonyos, mert megtörtént nem egyszer, hogy megbesbesült társukat a falkából kiütözték és agyonrudosták. Ez talán a legsötétebb pontja volna az állatok természetrajzáának, kivéve, ha valóban bizonyul az a magyarzat, hogy t. i. az ösztön vagy az értelem készíteti az állato-kat megbesbesített társuknak kiüzésére, nehogy a ragadozó — az embert is ideértve — ki-sérletbe jöjjenek a falka után indulni. Ez eset-ben nem sokkal rosszabbak az északamerikai indiánoknál, kik gyöngye társaikat cserben hagyva, a sivatagban elveszni hagyják, vagy a witi szigetbelieknek, kik elaggott, vagy elbete-geskedett szülőket eltetetik.

Kétségkívül vannak állatok, melyek rész-vétell vannak társaiak iránt, ha azok szere-ncesztlenül jártak. Stansbury kapitány Utahban, a Sóstón, egy vén és teljesen vak gödényt ta-lált, mely jó kövér volt s melyt társai táplá-lták rég óta. Blyth közli, hogy látta, mikor indiai varjuk két vagy három társukat táplá-lták. Én magam láttam egy kutnyát — írja Darwin, — mely legjobb pájtása, egy kosárban

fekvő beteg macska mellett soha se ment el anélkül, hogy meg ne nyalogatta volna, ami a legbiztosabb jele a kutya szeretének. Még csak egy példát akarok egy kimerikai ma-jom rokonszenv és hősies magaviseletére idézni.

Több évvel ezelőt egy ór az állatkert-ben a saját takaróján néhány mély és alig behegédtt sebhelyét mutatta, melyeket a kalitka padolatán való terdelés közben egy dühös pá-vián ejtetett volt rajta. A kis amerikai majom, mely az állatnak jó barátja volt, ugyanabban a kalitkában lakott s a nagy páviántól ször-nyen félt. De amint barátját, az ápolót látta veszlyben forogni, elugrott segítségére, s lármájával, harapásával egy megzavarta a páviánt, hogy az örök sikeret elmenkülnie.

Az állatokban a szereteten és rokonszenv-külül vannak még a társadalmi ösztönök-kei kapcsolatban álló egyéb tulajdonságok is. A kutnyák tudnak némileg maguk felett is uralkodni. Gazdája távollétében nem lop. A kutya már régóta a hűség és engedelmesség valódi típusa, de az elefant is igen hűséges az ó hajcsárjához. Hooke beszéli, hogy egy ele-fánt, melyen ó Indiába nyargalt, a zsombekos talajba úgy beleesüpedt, hogy egy álló napig volt kénytelen ott vesztegelni, mig végre ki-szabadították. Ilyenkor az elefántok ormányuk-kal minden holt vagy élő tárgyat megfognak s térdeik alá helyezik, hogy a mocsárba való további besüpedést megakadályozzák. A haj-csár szörnyen megijedt, hogy az állat doktor Hookert is megtalálja fogni és agyonnyomia. Ó maga a hajcsár mit se tartott az elefántól. Éz a kimelet egy súlyos állatra néve oly ne-hez helyzetben csodálendő vonása a nemes hűségnek.

Az együtt élő s egymást védő állatoknak mindig meg van a maguk vezére, akinek bi-zonyos fókig engedelmekednek.

Mikor Abissinában a páviánok egy ker-tet megrabolnak, hallgatva követik vezérököt s ha egy oktondi fiatal állat zajt csap, rögtön nyakon teremtik, hogy hallgattani és engedel-meskodni tanuljon.

Tekintettel arra az impulsusra, mely bizonyos állatoknak társulatra kész, az a kö-

GRAEPEL HUGO, MARSHALL SONS & CO. LIMITED

vezérigényőke, BUDAPESTEN VI. bárány-utoza 16. szám (gyár-utoza sarkán) ajánlja

gőzmozgonyait és gőzcséplőgépeit

örömlalmait, valamint minden egyéb gazdasági gépeit és eszközeit jelentékenyen leszállított árak mellett.

A legújabb és kitűnően javított Marshall-féle gőzmozgonyok és cséplőgépek a budapesti országos kiállítás nemzetközi gépsarkokában, a III. csoportban vannak kiállítva.

Leány és flu everlasztin cipők,

Lábbeli raktára

NEMES GÁBOR.

Városházzal szemben.

Női everlasztin cipők.

Van szerencsém a t. közönséget értesíteni, hogy a tavaszi és nyári időnyre üzletemet a legjobb anyagból készült lábbellekből igen du-an rendeztem be. Ajánlom különösen **Everlasztin női-, férfi- és gyermek-cipőimet**, melyek úgy jószágukra, mint jutányos áraitra néve figyelmet érdemelnek.

Mérték utáni megrendelések a legkitűnőbb anyagból és szolid kivittel teljesítenek.

A n. é. közönségnek — üzletem iránt eddig tanúsított pártfogásáért — köszönetet mondva, kérem azt részemre továbbra is főnarteni.

Tisztelettel NEMES G.

Nagy választékban.

SWADLO FERENCZ BUDAPEST.

Gyára:

VII. ker. alsó erdő-sor 3. sz.

Ajánlja szabadalmazott, zajtalan, önmagukat felhúzó zárdőnyeit

hullámszűrő a czelemehől; továbbá szabadalmazott Blazieck- és Brecka-féle töltő és szellőztető

kályhák;

központi-fűtési berendezéseit.

saját szabadalma szerint, egy vagy több helyiség számára; mely utóbbiak különösen új építményeknél iskoláknál, kórházaknál, stb. szellőztetéssel, vagy szellőztető és nélkül, igen észszerűen alkalma zhatók.

Ajánlja továbbá valamennyi az építési szakmába tartozó munkáit u. m. épületi-, mű- és szerkezeti lakatos munkáit.

Mintakártyák és költségvetések, ingyen és bérmentve.

Dr. Deák

budapesti fogorvos (ezelőtt Berlinben lovag Dr. Guérard udvari fogorvos és udvari tanácsos segédorvosa) Debreczenbe tévén át működését, tisztelettel jelenti, hogy

mindennemű fog- és száj-betegséget gyökeresen kezel, odvas fogakata legkitűnőbb anyagokkal töm (plombiroz), úgy, hogy azok hosszú éveken át használhatókká maradnak.

Készít egyes műfogakat és egész fogsorokat a legújabb amerikai légnymatu szerkezet szerint.

A fogkő, vagy bármily lerakodmány által ékteleenné vált fogakat kitisztítja. A használatlaonná lett fogakat és gyökereket eltávolítja. Kapható Debreczenben Dr. Kotschneck E., Göltl N és Tamásy B. urak gyógyszeráráiban, Hajdu-Szoboszlón Trocsányi Imre gyógyszerárában, Kis-Marján Gallax Frigyes gyógyszerárában, Barta Zoltán Kun-Szent-Márton, H-Nánás Kovács Lajos gyógyszerész, valamint az osztrák-magyar birodalom minden nagyobb gyógyszerárában és kereskedésében. Központi szétküldési raktár nagyban és kicsinyben **Brady Karoly**, „örangyalhoz” címzett gyógyszerárában Kromszierben, Morvaországban.

Megbízható ügynökök,

első rendű ajánlatokkal, egy újonnan saadalmazott, igen kelendő irodai-czikk üzemehez, magas provizó mellett, kerestetnek. Ajánlatok 379. B.

Mosse Rudolf
(Bécs, I. Seilerstätte 2.)

Mária-celli GYOMOR-CSEPPEK,

jeles hatású gyógyszer a gyomor minden bántalmái ellen,

fel nem multhatlan az étvágyhiány, gyomor- gyengeség, rossz szaga lehellet, szék, savanyu felbűfés, kolika, gyomorhurut, gyomorégés, hűgöképződés, túlságos nyálkaképződés, sárgaság, undor és hányás, főtűzés (ha az a gyomorból ered), gyomorgörcs székaszorulás, a gyomornak túterheltsége étel és ital által, gillista-, lép- és máj-, betegség, aranyeres bántalmak ellen.

Egy üvegcse ára használat utasítással együtt 35 kr.

Kapható Debreczenben Dr. Kotschneck E., Göltl N és Tamásy B. urak gyógyszeráráiban, Hajdu-Szoboszlón Trocsányi Imre gyógyszerárában, Kis-Marján Gallax Frigyes gyógyszerárában, Barta Zoltán Kun-Szent-Márton, H-Nánás Kovács Lajos gyógyszerész, valamint az osztrák-magyar birodalom minden nagyobb gyógyszerárában és kereskedésében. Központi szétküldési raktár nagyban és kicsinyben **Brady Karoly**, „örangyalhoz” címzett gyógyszerárában Kromszierben, Morvaországban.

Mindennemű valódi friss töltésű ÁSVÁNYVIZEKET

ajánl a legjutányosabb árak mellett **Rickl József Zelmos** fűszer-, festék- és gyarmatárú-üzlete DEBRECZENBEN.

Bártfai 1 rekesz 30 üveggel	5 frt 40 kr.	Lipiké iblany forrás 100 üveg	30 frt — kr.
Bikszádi 1 „ 50 „	4 frt 90 kr.	Lüthi Erzsébet 1 rekesz 40 üveg	5 frt 20 kr.
Bikszádi 1 „ 40 „	8 frt — kr.	Márgit forrás 1 rekesz 40 üveg	5 frt 80 kr.
Bili 1 „ 100 „	23 frt — kr.	Mohai Ágnes forrás 100, lit.	6 frt — kr.
Borszéki 1 „ 50 pintes üveggel	10 frt 60 kr.	Mohai Ágnes forrás 100, lit.	18 frt — kr.
Budai Hunyadi János 1 rek. 50 n.	10 frt 80 kr.	Parádi 50-as	8 frt 50 kr.
„ Rákóczi 1 rek. 25 n.	3 frt 30 kr.	„ 60-as	6 frt 80 kr.
„ Victoria 1 rek. 25 n.	3 frt 20 kr.	Pálmai	22 frt — kr.
„ Ferencz József 1 rek. 25 n.	3 frt 30 kr.	Prebail	26 frt — kr.
Csizi jód (iblany) 100 üveg	29 frt 50 kr.	Polovai 1 rekesz 40 nagy üveggel	4 frt 20 kr.
Czigelkai 100 „	23 frt — kr.	„ 1 „ 60 kis	4 frt 20 kr.
Carlsbadi vizek 100 üveg	32 frt — kr.	Pyrmonti acélforrás	100 üveg 43 frt — kr.
Eger, Ferencz és só forrás 100 n.	27 frt — kr.	Salvator forrás 100, literes üveg	26 frt — kr.
Emsi Krennchen és Öböl forrás 100 n.	25 frt 50 kr.	„ 100, „	19 frt — kr.
Gieszhüblí savanyu viz 100, literes	27 frt — kr.	Rohitschi savanyu viz 100 pintes üveg 24 frt — kr.	
„ palack	20 frt — kr.	Selteri alsó	100 fél „ 17 frt 50 kr.
Gieszhüblí savanyu viz 100, literes	20 frt — kr.	„ 100 nagy	35 frt — kr.
„ palack	24 frt — kr.	„ 100 kis	24 frt 50 kr.
Gieszhüblí savanyu viz 100, bor-	24 frt — kr.	„ 100 korsó	20 frt — kr.
„ deauxi palack	18 frt 50 kr.	Szolymai savanyu viz diszesen kiállított	
Gleichenbergi	23 frt 50 kr.	„ üvegekben 1 rekesz 40 üveggel	5 frt — kr.
Haller iblany forrás 100 üveg	30 frt — kr.	„ 1 „ 60	5 frt 20 kr.
Igmándi	100 üveg . 26 frt — kr.	A régi kiállítási üvegekben 1 r 40 n. 3 frt 60 kr.	
Ivándai 1 rekesz . 40 üveg	9 frt 20 kr.	„ 1 „ 60	— frt — kr.
Kissingeri Rákóczi . 100 üveg	39 frt — kr.	Szulini 1 „	50 „ 5 frt 80 kr.
Korintinczai savanyu viz 1 rekesz 40 n.	8 frt 20 kr.	„ 1 „	70 „ 5 frt 80 kr.
„ „ 1 „ 40 „	7 frt 30 kr.	Sáidschitzai keserűviz . 100 korsó 22 frt — kr.	
		Szliási	100 üveg 22 frt — kr.

NAGY PÉNZ-SORSOLÁS!

500,000 márka mint legnagyobb nyeremény nyújtatik szerencsés esetben Hamburg államtól biztosított pénzsorsolás által, illetve:

- 1 díjnyer. á. m. 300000
- 1 nyerem. á. m. 200000
- 2 nyerem. á. m. 100000
- 1 nyerem. á. m. 90000
- 1 nyerem. á. m. 80000
- 2 nyerem. á. m. 70000
- 1 nyerem. á. m. 60000
- 2 nyerem. á. m. 50000
- 1 nyerem. á. m. 30000
- 5 nyerem. á. m. 20000
- 3 nyerem. á. m. 15000
- 26 nyerem. á. m. 10000
- 56 nyerem. á. m. 5000
- 106 nyerem. á. m. 3000
- 253 nyerem. á. m. 2000
- 512 nyerem. á. m. 1000
- 818 nyerem. á. m. 500
- 31720 nyerem. á. m. 145
- 16990 nyerem. á. m. 300
- 200, 150, 124, 100, 94, 67, 40, 20.

Ezen 50500 nyeremény 5 hónap tartama alatt és pedig 7 csoportban következőleg húzzatik ki.

Ezen legújabb, Hamburg állam magas kormánya által engedélyezett és az összes államvagyonnal biztosított nagy pénzsorsolás 100,000 sorsjegyet tartalmaz, melyekből 50,500 sorsjegy, tehát több mint a fele, az ide oldalt jegyzett nyereményekéi hét osztályban folytatólagosan sorsolás alá kerül.

9.550,450 márka.

E nagy pénzsorsolásban kisorsolandó nyeremények és tartalma, valamint a pontos nyeremény kijelölés iránti lehető legnagyobb garancia a sorsolásnak mindenütt a legnagyobb kedvező séget biztosítja. E sorsolás a terv határozmányai szerint külön e célra kinevezett vezérigazgatóság által intézettek és az egész válsát az állam által ellenőrzettek.

E pénzsorsolásnak lényeges előnye abból áll, hogy az összes 50,000 nyeremény a még azoknál is egy elsőbbségi nyeremény hét osztályba sorozva biztosan kisorsolható.

Az első osztály nyereménye 50,000 márka, emelkedik a második osztályban 60,000 márkára, a harmadik 70,000, a negyedik 80,000, az ötödik 90,000, hatodik 100,000 a hetedik esetleg 500,000 de mindenesetre 300,000, 200,000 márka sath. stb.

Ezen pénzsorsolás eredeti sorsjegyeinek eladására az alidort két kereskedelmi cég lett megbízva a kérének mindazok kik az eredeti sorsjegyek megvásárlásánál részt venni szándékoznak, hogy megrendeléseiket közvetlenül e céghez küldjék.

A tisztelet megrendelőket kértetnek, hogy a megfélélt összegeket osztr. magy. papírpénzben, vagy levelbelyegben küldjék. — A pénz postautalványnyal is lehet küldeni, vagy kivanatra postautalványtellel is küldetnek sorsjegyek. Az első osztály nyereményhúzáshoz,

1 egész eredeti sorsjegy csak frt 3.50 o. é.
1 fél „ „ „ frt 1.75 o. é.
1 negyed „ „ „ frt 90 o. é.

Mindenki az államczimmerrel ellátott eredeti sorsjegyet kap s egyttal hivatalos sorsolási tervet, melyből minden bővebbi nyereménybeosztás, a húzás napja és a különböző oszt. betéti meg tudhatók, a húzás után azonnal a megrendelő a hivatalos, az államczimmerrel ellátott nyeremény-lajstromot kapja, mely pontosan a nyereményeket illetőleg a kihúzott számokat tartalmazza.

A nyeremények kijelölés tervszerűen és pontosan állami jóvá lással történik. Ha netalan a megrendelő nem volna megelégedve a sorsolási tervvel, akkor készsleggel visszavesszük a sorsjegyeket húzás előtt és visszafizetjük az összeget, kivanatra előre is beküldjük ingyen a sorsolási tervet betekintés vegett.

Miután ezen új nyereményhúzáshoz számos megrendelést várhatunk és hogy ezek pontosan teljesíthetők legyenek, kérjük a megrendeléseket lehető legkorábban mindenesetre azonban

1885. május 15-ike.

előtt, az alidort főorsolási irodák egyikéhez közvetlenül elküldeni.

Valentin & Co.

Königstrasse 36-38. HAMBURG.

Nincs többé fogfájás.

hogyha ha használtatik a **Fog-elixir (Elixir d'intifrice)**

a tiszteletre méltó Benediktinus atyák. készítménye a Soulaei apátságban;

a mely szer 1373-ban találtatótt fel, Boursand Péter prior által és a mely később Marguelbonne prior ur által lényegesen tökéletesbítettet.

Ez utólrhetetlen szer a fogak tisztításához és konzerválásához, — a fogus erősítéséhez és megsemmisíti a borkövet, megóvja a fogakat az elromlástól.

A lehellet rossz szagának eltűzésére minden másféle fogviznél hatalmasabb az Elixir. Ép ezért minden magas rangú körökben az egész világszerző használják.

Főügynökség: Bordeauxban (Franciaország) Seguin, 3 rue Huguier. Debreczenben: Szepessy és Kerekes diszmt., Schwarcz M. Ber divat-termében.

Előzetesi árak:
Helyben és postán küldve.
Egy évre . . . . . 10 frt — kr.
Fél évre . . . . . 5 frt — kr.
Negyed évre . . . . . 2 frt — kr.

Egyes szám 5 kr.

A lap szellemi részét illető minden közlemény főpénze, Vecsey azaz földész, a szerkesztőség bérmentve küldendő.

Előfizetheti helyben TELEGGDI K. LAJOS és OSÁTHY KÁROLY könyvkereskedésben és a lakóhelyükön KUTASI IMRE könyvnyomdájában a postafizetési újjal.

Az első

Az országos kiállítás diadalmonna a megnyitási ünnepélyén a trónörökös szavai vezették be a kiállításba. És hisz, megilletékesebb és legteljesebb Rezső trónörökös hirta föl királyi atyaszágos tárlat nagyszónézetesen hivatkozott Magyarországot, mely haladást tett a kiállításban.

»Sőt meglepő beszéd a királyfi ajkáról lenti-e, hogy a foroggyenesen a meglepetapasztalás, miszerintjes gazdasági önállós zánás alakban mutatja dusztria és a közm

Vajjon nem hoz örökös e szavaiboz, kiegészítést, hogy mebe, erőfeszítésébe az országnak ez a gazdasági fejlődés h váltával Magyarorszá sabbán mutatná be E kérdés fölve meg a budapesti kiáll na nagy sikerét. E a vívmányt, hogy a kén helyezi oda Ma államok közt minde lyére, és kifejezi, h jelentőségére nézve a kiállítások színvonalá föl jelenléte által nevezett ünnepet «

Erőteljes viszh kodó e szavai már lyeik bizony kevés lunk idáig, most, a hatása alatt, egész ország dicséretét. akárhányszor olvas hogy elmaradt, e vagyunk, ugyanazo méltányosság hang gyar nemzetről, e helyet foglal el a sorában.

Nem szabad sejtő véleményének külsőt. Ellenséget kesége volt a mag lényegét hódított val, szorgalommal, déssel, a mely foly harczt folytatata e a művelődésnek, a tételeit, de még je

Meg kell tart minél hibebben és sajtó mostani nyilat kalmunk hivatkozunk számom kérni lom, nem kérték s illetik meg azt az turájáról az ellenfe len nyilatkozni.

A budapesti egy nagy, dicsősé előttünk kétségte ma nem lehet itél go csoportosítás vetkezki, mikor ti vagyunk még elm feltetni a jövőben tanulságai is lesz lán épp ezeknek a nemzet. De egy n hogy a budapesti a külföld elism.